

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Robin Karlsson, (robka19), Säkerhetssamordnare

Granskad av: Maria Fast, (marfa66), Avdelningschef

Godkänd av: Regionstyrelsen, (RS),

Giltig från: 2025-01-24

Giltig till: 2029-01-24

Brandsäkerhet

Regional riktlinje 2025–2029

Innehållsförteckning

1	Grundvalar och omfattning.....	3
2	Brandfarlig vara.....	3
2.1	Organisation, roller och ansvar.....	3
2.2	Tillståndsplikt.....	5
2.3	Samordningsansvar.....	5
2.4	Kompetenskrav.....	6
2.5	Hanteringskrav.....	6
3	Levande ljus.....	6
4	Litiumjonbatterier.....	7
5	Portabla värmekällor.....	7
6	Systematiskt brandskyddsarbete.....	7
6.1	Ansvar och organisation.....	7
6.2	Byggnader och lokaler.....	8
6.3	Utbildning.....	8
6.4	Uppföljning.....	8

1 Grundvalar och omfattning

Grunden för allt brandsäkerhetsarbete i Västra Götalandsregionen är att inga brandhändelser ska uppstå där Västra Götalandsregionen bedriver verksamhet. I den mån en brandhändelse ändå uppstår ska brand inte sprida sig från startföremålet och inga brandgaser ska sprida sig från startutrymmet.

Denna riktlinje anger ansvar och organisation för brandsäkerhetsarbetet inom Västra Götalandsregionen (VGR). Riktlinjen gäller för samtliga förvaltningar och bolag i Västra Götalandsregionen.

2 Brandfarlig vara

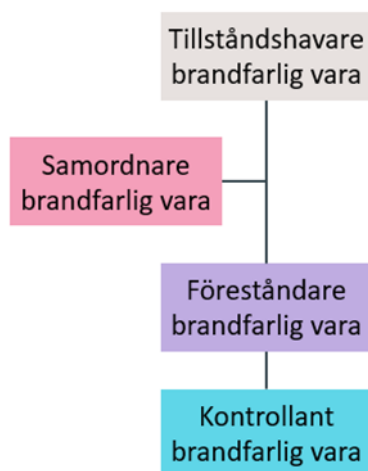
Denna riktlinje omfattar såväl tillståndspliktiga mängder som icke-tillståndspliktiga mängder av brandfarlig vara.

Brandfarlig vara utgörs av brandfarliga gaser, brandfarliga vätskor och brandreaktiva varor enligt definitioner i MSBFS 2010:4, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om vilka varor som ska anses utgöra brandfarliga eller explosiva varor, eller annan författning som har ersatt eller ändrat MSBFS 2010:4.

Hantering av brandfarlig vara definieras i Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

2.1 Organisation, roller och ansvar

Västra Götalandsregionens (VGRs) organisation för hantering av brandfarlig vara är följande:

Nedan ges en beskrivning av respektive roll.

2.1.1 Tillståndshavare

Det är Västra Götalandsregionen som juridisk person med organisationsnummer 232100–0131, som är tillståndshavare för hanteringen av brandfarlig vara. Tillstånd söks hos den kommunala räddningstjänsten av den förvaltning eller bolag som ska hantera brandfarlig vara. Ansökan ska undertecknas av förvaltningschef/VD.

I de fall en verksamhet hanterar brandfarlig vara som inte är tillståndspliktig och det inte finns en tillståndshavare följer ansvaret för lagefterlevnad ordinarie ansvarsfördelning i linjeorganisationen.

2.1.2 Samordnare

En samordnare ska finnas i alla förvaltningar och bolag som hanterar brandfarlig vara. Samordnarens ansvar är att se till att det finns dokumenterade utredningar om riskerna för olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av brandfarliga eller explosiva varor samt om konsekvenserna av sådana händelser.

I det fall de hanterade mängderna inte är tillståndspliktiga ska samordnaren säkerställa att personalen får förutsättningar att hantera brandfarlig vara på ett betryggande sätt samt följa upp detta. I de fall då mängderna är tillståndspliktiga ska samordnaren se till att tillståndprocessen följs.

Samordnaren kan också vara föreståndare enligt punkt 2.1.3. nedan.

Det är förvaltningschef/VD som utser en samordnare.

2.1.3 Föreståndare

De förvaltningar och bolag som hanterar tillståndspliktig mängd brandfarlig vara ska ha minst en föreståndare.

Föreståndarens huvudsakliga uppdrag är att förebygga olyckor som kan uppstå till följd av hanteringen av brandfarlig vara på anläggningen genom att se till att nödvändig dokumentation finns, är aktuell och efterlevs. Föreståndaren ska regelbundet kontrollera och följa upp hanteringen av brandfarlig vara så att verksamheten efterlever lagstiftning, tillståndsvillkor samt interna riktlinjer och instruktioner.

Det är förvaltningschef/VD som utser en eller flera föreståndare för verksamheten. Detta görs genom en skriftlig delegering.

2.1.4 Kontrollant

I de fall hanteringen av brandfarlig vara är distribuerad i verksamheten behöver föreståndaren stöd av en eller flera kontrollanter för att bevaka hanteringen. Varje enhet som hanterar brandfarlig vara ska i dessa fall ha minst en utsedd kontrollant som rapporterar avvikelser till föreståndaren. Kontrollanter utses av första linjens chef i samverkan med föreståndaren och kan med fördel även ha en roll som brandskyddsombud.

2.2 Tillståndsplikt

Tillståndsplikten för brandfarliga varor regleras i MSBFS 2013:3, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor, eller annan författning som har ersatt eller ändrat MSBFS 2013:3.

Vid tillämpning av föreskrifterna utgör all verksamhet i Västra Götalandsregionen yrkesmässig verksamhet. All verksamhet inom anläggningar för hälso- och sjukvård ska betraktas som publik verksamhet vid en bedömning av undantagna mängder.

Vid tillämpning av MSBFS 2013:3 1 kap. 4 § ska samordnarna först göra en samlad och dokumenterad bedömning av Västra Götalandsregionens samtliga verksamheters hantering på platsen.

2.3 Samordningsansvar

För anläggningar där flera förvaltningar och bolag hanterar brandfarlig vara var och en för sig ska respektive förvaltningschef/VD utse en samordningsansvarig. Den samordningsansvariga ska se till att samordning sker mellan olika verksamheter/tillstånd inom hanteringsplatsens samtliga delar i enlighet med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor (MSBFS 2013:3) 1 kap. 4§.

Samordningsansvarig ska alltid ha en aktuell överblick av den samlade hanteringen av brandfarlig vara inom anläggningen och övervaka att förändringar hos en verksamhet inte negativt påverkar säkerheten i en annan verksamhet inom anläggningen.

Samordningsansvarig kan vara en av föreståndarna som har ansvar för hanteringsplatsen. Det kan också vara en annan person som är utsedd till samordningsansvarig enligt Arbetsmiljölagen (1977:1160), varvid denne ska inhämta sakkunnigt stöd från föreståndare och samordnare enligt ovan.

2.4 Kompetenskrav

Första linjens chef ansvarar för att berörd personal fortlöpande får den utbildning och information som de behöver för att hanteringen på arbetsplatsen ska kunna ske på ett sätt som är säkert och som uppfyller lagens aktsamhetskrav.

Samtlig personal som i sitt dagliga arbete hanterar brandfarlig vara ska genomgå den grundläggande webbutbildningen Brandfarlig vara som återfinns i Lärportalen. Utbildningen repeteras vart annat år.

Föreståndare för brandfarlig vara ska utöver grundutbildningen genomgå en fördjupande utbildning, Brandfarlig vara utbildning för föreståndare. Utbildningen finns i Lärportalen och ska repeteras vart femte år.

2.5 Hanteringskrav

Första linjens chef ansvarar för att en riskutredning genomförs och dokumenteras inför nya arbetsmoment som involverar brandfarlig vara samt då nya brandfarliga varor introduceras i verksamheten. Detta gäller även befintlig hantering som saknar riskutredning.

Mängderna brandfarlig vara som förvaras och används öppet i lokalerna ska alltid begränsas efter behovet för den kontinuerliga förbrukningen inom verksamheten.

Brandfarlig vara ska förvaras i skåp och i rum som är avsedda för ändamålet och som förhindrar att obehöriga kan få tillgång till varorna.

I en enskild brandcell får maximalt 50 liter brandfarlig vätska i fabriksförslutna (obrutna) behållare, eller 10 liter återförslutna (brutna) behållare, förvaras utan krav på brandklassat skåp eller förråd.

För gaser eller aerosoler är motsvarande mängd 2 liter (till exempel 4 st sprayflaskor om 0,5 liter vardera) utan krav på brandklassat skåp eller förråd.

3 Levande ljus

Det är förbjudet att använda levande ljus i de lokaler där Västra Götalandsregionen bedriver verksamhet. I situationer då ljus ändå önskas ska dessa vara flamlösa (exempelvis batteridrivna LED-ljus).

Samtliga anställda inom Västra Götalandsregionen är ansvariga för att levande ljus inte används i lokaler där regionen bedriver verksamhet samt att eventuella levande ljus släcks omgående.

Avvikelser ska rapporteras i MedControl Pro.

4 Litiumjonbatterier

Litiumjonbatterier är batterier som finns i olika eltransportmedel, motordrivna verktyg och hjälpmedel, batteribank/powerbank, medicintekniska produkter m.m. För hantering av litiumjonbatterier med total kapacitet större än 100 Wh krävs särskild hantering. Ansvar för att hantering sker i enlighet med koncernövergripande rutiner ligger hos första linjens chef.

Avvikelser ska rapporteras i MedControl Pro.

5 Portabla värmekällor

Det är förbjudet att använda portabla värmekällor, till exempel oljeradiatorer, elradiatorer, elkonvektorer och värmebläskor, i de lokaler där Västra Götalandsregionen bedriver verksamhet. Om det efter en temperaturmätning finns behov av ytterligare uppvärmning ska detta lösas genom väggmonterade och fast installerade radiatorer.

Ovanstående förbud gäller ej vid fastighetsdriftsarbete och på byggarbetsplatser. På byggarbetsplatser ansvarar entreprenören för att uppvärmning sker på ett så säkert sätt som möjligt.

Medicinteknisk utrustning som används vid vård är undantagen från ovanstående förbud.

Avvikelser ska rapporteras i MedControl Pro.

6 Systematiskt brandskyddsarbete

6.1 Ansvar och organisation

Förvaltningar och bolag ska säkerställa att det inom dess verksamheter bedrivs ett systematiskt brandskyddsarbete (SBA) för att upprätthålla ett skäligt brandskydd enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Förvaltningschefer eller VD ska utse en brandskyddsansvarig med särskilt ansvar för att leda, samordna, granska och följa upp SBA inom respektive förvaltning och bolag.

Koncernkontoret ansvarar för att säkerställa att rutiner och instruktioner för organisatoriskt brandskydd är uppdaterade och kända.

Ansvar för SBA är delat mellan fastighetsägare (byggnadstekniskt brandskydd) och verksamhetsansvarig, nyttjanderättshavare,

(organisatoriskt brandskydd) och ska regleras skriftligen i en gränsdragningslista som avser brandskydd. Gränsdragningslistan ska revideras årligen.

Genom uppdrag från koncernkontoret ansvarar förvaltningen för fastighet, stöd och service för att leda, samordna, granska och följa upp det totala brandskyddsarbetet som kopplas till respektive gränsdragningslista i de lokaler som ägs av Västra Götalandsregionen.

6.2 Byggnader och lokaler

Förvaltningen för fastighet, stöd och service ansvarar för att byggnader och lokaler projekteras och byggs på ett ändamålsenligt vis vad gäller brandskydd så att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas och säkerställas före, under och efter störningar.

I lokaler som ägs av Västra Götalandsregionen ansvarar förvaltningen för fastighet, stöd och service för att provning, skötsel och underhåll utförs så att de krav på byggnadsdelar och installationer som ställts vid byggnationen/verksamhetsändringen uppfylls under brukstiden.

6.3 Utbildning

Alla anställda i Västra Götalandsregionen ska ha den kunskap och utbildning som krävs för att på sin huvudsakliga arbetsplats, enligt fastställd rutin, 1) förebygga brand, 2) hindra och begränsa skador till följd av brand, 3) utrymma och assistera vid utrymning. Det är första linjens chef som ansvarar för att medarbetare ges information om SBA samt om deras skyldighet att genomgå utbildning.

Chefer i linjeorganisationen, brandskyddsombud och liknande ska vid tilldelat uppdrag, och som återkommande kompetensutveckling, genomgå en SBA-utbildning som utgår från Västra Götalandsregionens och den enskilda förvaltningens och bolagets styrande dokument avseende systematiskt organisatoriskt brandskyddsarbete.

Särskild utbildning för andra medarbetare ges efter behov.

6.4 Uppföljning

Respektive förvaltning och bolag ska genom internrevision regelbundet granska den egna förvaltningens SBA.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Robin Karlsson, (robka19),
Säkerhetssamordnare

Granskad av: Maria Fast, (marfa66), Avdelningschef

Godkänd av: Regionstyrelsen, (RS),

Dokument-ID: RS10162-1596316381-237

Version: 1.0

Giltig från: 2025-01-24

Giltig till: 2029-01-24